Bemutatómunka tervezete távoktatáshoz

A foglalkozás/feladatcsoport/munkafázis *(a későbbiekben távoktatási modul)* időpontja:
2021. 04. 21. 10:30

Célcsoport (iskola neve, címe, osztály):
I. Kerületi Kosztolányi Dezső Gimnázium; Budapest, Attila út 135, 1012; 10. c osztály

A távoktatási modul összeállítója: **Vida Kinga**

Témakör megnevezése: Észak-Európa földrajza

Távoktatási modul címe / téma megnevezése: **Észak-Európa földrajza**

1. Tantervi követelmények

1.1. **A távoktatási modul oktatási céljai:**

- Új tananyag feldolgozása. Az észak-európai országok földrajzának feldolgozása. A távoktatás alatt a földrajzhoz kapcsolódó kompetenciák fejlesztése. A heti kontakt órán a kapcsolatok erősítése, a közös munka előtérbe helyezése.

1.2. **A távoktatási modul képzési-fejlesztési céljai:**

- Célkitűzés: Észak-Európa földrajzának feldolgozása hatékony és naprakész módon. A korábban tanult fogalmak és folyamatok átismétlése, beillesztése az új tananyagrészbe. Térképelemző készségek fejlesztése, topográfiai ismeretek szélesítése Észak-Európa országaiban, különös figyelem az atlasz, illetve a digitális térképek használatára. Ábra- és képelemzés fejlesztése. Digitális kompetenciák használata – digitális tananyagok elérése. Egyéni munka megoldóképességének fejlesztése, közös feladatellenőrzéssel.

1.3. **Oktatási követelmények**

a. **Fogalmak**:
   - <u>új fogalmak:</u> gazdaszövetkezetek, karbonsemlegesség, fjord, svéd minimalizmus, északi fény
   - <u>megerősítendő fogalmak</u>: Európai Unió, vikingek, faipar, bútoripar, papírgyártás, megújuló energiaforrások, óceánközepi hátság, fenntarthatóság, Golf-áramlat, vulkanizmus
   - <u>új topográfiai fogalmak</u>: Skandináv országok (Norvégia, Svédország, Dánia), Oslo, Bergen, Narvik, Stockholm, Malmö, Göteborg, Helsinki, Oulu, Vatnajöküll, Hekla
   - <u>megerősítendő topográfiai fogalmak</u>: Észak-Európa országai (Norvégia, Finnország, Svédország, Dánia, Izland)

b. **Folyamatok**:
   - <u>új folyamatok:</u> Észak-Európa országainak együttműködése, Észak-Európa gazdasági folyamatai és összekapcsolódási pontjai, Észak-Európa energiaellátásának alapjai a

földrajzi adottságokból következően, az eljegesedések folyamatai – felszíni formákhoz kötés, Észak-Európa országai közötti gazdasági különbségek összefoglalása
- megerősítendő folyamatok: Észak-Európa országainak történelmi múltja (történelem tantárggyal kapcsolat), geotermikus energia hasznosítása, túlhalászat folyamata, minimalizmus, mint fenntarthatósági folyamat, a Golf-áramlat hatása

c. **Összefüggések**:
- <u>új összefüggések</u>: a lakosságszám összefüggése a földrajzi adottságokkal, nagyobb várások elterülése az észak-európai országokban a földrajzi adottságokból adódóan, erőforrások és nyersanyagok összefüggésben a gazdasággal és a feldolgozóiparral, éghajlati jellemzők összefüggése a mezőgazdasággal, tipikus északi országok és hazánk agrártermelésének kiragadása adatokkal, megújuló energiaforrások szerepe a karbonsemlegességben, a tenger szerepe Norvégiában, Norvégia gazdasági egyenlegének megértése, a fjordok és hajózás összefüggése, Svédország és a nyersanyagok kihasználása, svéd minimalizmus összefüggésben a fenntarthatósággal, Izland és a vulkáni aktivitás
- <u>megerősítendő összefüggések</u>: magyar-finn kapcsolat (finnugor népek – történelem tantárggyal kapcsolódás), fejlettségi adatok meghatározása, óceáni éghajlat jellemzői, erdészet jellemzői, geotermikus energia felhasználása, az észak-európai országok halászata és túlhalászata, fenntarthatóság összefüggései, a vulkáni aktivitás összefüggései (lemezek mentén)

d. **Fejlesztendő készségek, kompetenciák:** Digitális kompetenciák fejlesztése. Térképelemző készségek fejlesztése, topográfiai ismeretek szélesítése. Ábraelemző képességek fejlesztése. Fenntarthatósági szemlélet további fejlesztése, a megújuló energiaforrások használatának ösztönzése. Egyéni feladat megoldóképességének fejlesztése. Térben látás fejlesztése – modellezés (hogyan nézett ki korábban, és hogyan néz ki most – jégkorszakok visszahúzódása). A minimalizmus összekötése a korábban már kitárgyalt fenntarthatósági szemlélettel. Ellenőrző feladat, közös feladatmegoldás.

1.4. **Főbb tanulói tevékenységek:** Új tananyag feldolgozása, aktív részvétel a tanórán. Atlaszhasználat gyakorlása, ábraelemzés. Önálló és közös feladatmegoldás.

1.5. **A tanulástámogatási módszerek a távoktatási modulban:**
- Power Point prezentáció (később a drive felületre kerül feltöltésre a könnyebb elérhetőség érdekében)
- Digitális térképek használata az atlasz mellett
- Mozaweb használata (videó és 3D-s animáció, térlátás)
- Okostankönyv használata (digitális feladatok)

Távoktatási modul formájának, felületének megnevezése:

https://meet.google.com/gwi-djmn-sup

2. Felhasznált irodalom:

Probáld Ferenc – Ütőné Visi J. 2013: Földrajz 10. – Eszterházy Károly Egyetem (Nemzedékek Tudás Tankönyvkiadó Zrt.), Budapest
Dolmányos Péter: Geography.

A távoktatási modul konkrét terve

Időtartam (perc)	A távoktatási modul menete / kiadott feladatok és elvárt megoldások	Eszköz / link
3	Tanóra megkezdése, Google Meet indítása, a diákok csatlakozása a tanórához, kötetlen beszélgetés. A fenntarthatósági témahét és a Skandináv országok kapcsolatainak átbeszélése.	- https://meet.google.com/gwi-djmn-sup
2	Új tananyag felvezetése. A korábbi szavazás állásának felvázolása. Észak-Európa országainak felvezetése.	Power Point prezentáció
5	Észak-Európa országainak meghatározása: Norvégia, Svédország, Dánia (Skandináv-államok), Finnország és Izland. Az államok megtekintése ábrán (közigazgatási térképen), majd domborzati térkép megtekintése a földrajzi adottságokról. Nagyobb városok megtekintése minden országban. Elvárás: korábbi feladat alapján a fővárosok meghatározása.	Power Point prezentáció digitális térképek (domborzat és városok): https://www.nkp.hu/tankonyv/foldrajz_8/lecke_05_002
3	Új tananyag feldolgozása. Észak-Európa országinak rövid ismertetése. Hasonlóságok és különbségek feltárása.	PowerPoint prezentáció
3	Új tananyag feldolgozása. Észak-Európa országainak mezőgazdasága és a szorosan az államokhoz kapcsolódó erdészet. A jég formáló szerepe, az uralkodó éghajlat hatása. Az erdészethez kapcsolódó iparágak. Mindennapi példák (Ikea).	Power Point prezentáció
2	Kép és ábra a dán mezőgazdasághoz kapcsolódóan. A gazdaszövetkezek működése. Ábraelemzés. • Tipikus északi országok és hazánk agrárteljesítményének összehasonlítása. • Dán adatok viszonyítása a magyarokhoz. • Mi Dánia fejlődésének a titka?	Power Point prezentáció
5	Új tananyag feldolgozása. Az észak-európai országok energiaellátása. Visszakanyarodás a globális problémák és a fenntarthatóság témaköréhez. • Hatékonyabb és jobb ez a fajta energiafelhasználás, mint a korábban tanultak (viszonyítási alap: hazánk)? • Példamutatást mivel lehetne fokozni?	Power Point prezentáció
4	Új tananyag feldolgozása. Norvégia földrajza. A tenger szerepe az ország életében, az ehhez kapcsolódó horgászat és iparágak. Idegenforgalma, fjord fogalma.	Power Point prezentáció
5	Új tananyag feldolgozása. A fjordok. 3D-s animáció megtekintése Mozaweben. Ismertető videóhoz (2 és fél perc) kérdések, egyéni feladatmegoldással, majd ellenőrzés. A fjord és a gleccser szerkezetének megtekintése. A fjordok mai mindennapi szerepe.	Mozaweb animáció: https://www.mozaweb.hu/Search/global?search=fjord Kivetített kérdések

4	Új tananyag feldolgozása. Svédország földrajza. A földrajzi adottság és az ásványkincsek szerepe az állam életében. A minimalizmus, mint a fenntarthatóság elindítója. A fenntartható fejlődés elemeinek ismétlése.	Power Point prezentáció
4	Új tananyag feldolgozása. Finnország és Izland földrajza. Finnország szerepe az idegenforgalomban. Izland különlegességének kiemelése: geotermikus erőforrásai és a vulkánosság. Az északi fény jelensége. Aktuális vulkánkitörés.	Power Point prezentáció
4	Új tananyag megértésének ellenőrzése. Digitális feladat kitöltése közösen az óra végi megértést felmérve.	Digitális feladat (okostankönyv): https://www.nkp.hu/tankonyv/foldrajz_8/lecke_05_002
1	Észak-Európa országainak földrajzának összegzése. Esetlegesen felmerülő kérdések megvitatása. Elköszönés.	-

Mellékletek

Mozaweb – fjord (animáció)

1. Mekkora volt a jég legnagyobb kiterjedése a Földön?
2. Összehasonlításképpen ma mekkora területet foglal el a jég a Földön?
3. Milyen vonalon húzódott a jégnek a határa Európában?
4. Hol található jég a magashegységekben?
5. Milyen „betűt” formál a gleccser?
6. Mikor fejeződött be az utolsó jégkorszak?
7. Jellemezd a fjordot!

Megoldási lehetőségek:

1. 47 millió km²
2. 16 millió km²
3. London – Köln – Krakkó – Kijev
4. tartós hóhatár felett
5. „U”
6. 10 000 éve
7. Hosszú, keskeny, mély, meredek falú. Norvégul: „hajózásra alkalmas tószerű víz”.
   Legtöbb fjord: Norvégiában (Chile, Új-Zéland, Izland, Grönland, Alaszka).
   Leghosszabban a kontinensbe benyúló: 350 km Grönland.